

Methotrexaat toedienen bij kinderen en jongeren met ziekte van Crohn

Inleiding

Je dokter of MDL-verpleegkundige heeft met je gesproken over het gebruik van methotrexaat, ook wel MTX genoemd. In deze folder lees je de belangrijkste zaken over hoe je dit medicijn het beste kan gebruiken. Deze folder is géén vervanging van de bijsluiter die je bij de apotheek krijgt. Heb je na het lezen van deze folder nog vragen, dan kun je daarmee terecht bij je dokter of MDL- verpleegkundige.

Algemeen

De oorzaak van de ziekte van Crohn en colitis ulcerosa is tot nu toe niet bekend. Daarom is de behandeling met medicijnen gericht op het verminderen van klachten en het voorkomen van verslechtering van je ziekte. Medicijnen kunnen gegeven worden om de ziekte rustig te maken (vaak een korte behandeling) maar ook om de ziekte rustig te houden (onderhoudsbehandeling voor jarenlang). Daardoor kan het zijn dat je verschillende medicijnen tegelijk moet gebruiken. De ziekte geneest niet door de behandeling met medicijnen. Na het minderen of stoppen met (onderhouds)medicijnen kunnen de klachten weer terugkomen.

Uitleg voor degene die de prik zet

Spullen die je nodig hebt

- medicatieoverzicht
- met MTX gevulde spuit
- injectienaald
- pleister
- naaldencontainer
- afvalzakje

Werkwijze

- zorg voor een rustige omgeving;
- controleer op het medicatieoverzicht de datum van de injectie;
- controleer bij de met MTX gevulde spuit de houdbaarheidsdatum en de dosering;
- was je handen;
- bepaal de prikplaats (bij voorkeur in het bovenbeen of links en rechts onder in de buik).

Prikken met voorgevulde pen

- Trek het beschermkapje in een rechte beweging van de pen. Hierna moet je zonder uitstel de prik zetten.
- Fixeer met je ene hand de prikplaats tussen duim en wijsvinger.
- Plaats de pen loodrecht in de huid in een hoek van 90 graden.
- Houdt de huidplooi vast tijdens het prikken.
- Druk de pen stevig tegen je huid om de pen gereed te maken. Dit doe je voor je de knop indrukt.
- Druk nu de knop in met je duim. Je hoort nu een klik.
- Houdt de pen gedurende 5 seconden tegen de huidplooi aan.
- Verwijder de pen in een rechte lijn van je huid indien er geen vloeistof meer zichtbaar is.
- Druk met een gaasje gedurende 10 seconden zachtjes op de plek waar je geprikt hebt om eventueel het bloeden te stoppen. Probeer niet te wrijven. Plak er zo nodig een pleister op.
- Laat de pen in één geheel in de naaldencontainer vallen.
- Doe al het overige afval in een afvalzakje. Dit mag in de gewone huisvuilniszak.
- Was je handen.
- Teken de gegeven injectie af op het medicatieoverzicht.

Prikken met een spuit met naald

- Verwijder het dopje van de spuit en zet de naald op de spuit.
- Verwijder de beschermhuls van de naald en houdt de spuit als een pen in je hand.
- Fixeer met je andere hand de prikplaats tussen duim en wijsvinger.
- Plaats nu de naald loodrecht in de huid in een hoek van 90 graden.
- Trek met de hand die eerder de huid fixeerde, de zuiger van de spuit iets omhoog en kijk of er bloed in de spuit komt. Is dit het geval, verwijder dan de spuit, druk op de prikplaats af en begin opnieuw met een nieuwe spuit en naald.
- Spuit vervolgens de vloeistof in door de zuiger rustig naar beneden te drukken.
- Leg een gaasje op de prikplaats en verwijder de naald, in één beweging, uit de huid.
- De prikplaats niet masseren.
- Laat spuit en naald in één geheel in de naaldencontainer vallen.
- Druk de prikplaats af met het gaasje en plak er zo nodig een pleister op.
- Doe al het overige afval in een afvalzakje. Dit mag in de gewone huisvuilniszak.
- Was je handen.
- Teken de gegeven injectie af op het medicatieoverzicht.

Aanvullende informatie

Bewaren MTX injectie

Niet alle MTX-sputen hoeven in de koelkast bewaard te worden. Kijk goed in de bijsluiter welk bewaaradvies voor jou geldt. Zorg dat de sputen niet bereikbaar zijn voor (kleine) kinderen.

Injectiemoment

Kies een vaste dag en tijdstip in de week waarop je de injectie toedient, zodat je het niet vergeet.

's Avonds na het eten prikken, kan misselijkheid helpen voorkomen. Tevens kan je via je dokter of MDL-verpleegkundige pillen krijgen voor de misselijkheid. Vraag hiernaar, mocht je deze niet gekregen hebben.

Knoeien

Wanneer er vloeistof uit de spuit wordt geknoeid op bijvoorbeeld meubilair of tapijt dan kun je de vloeistof opnemen met een tissue en daarna het oppervlak met water reinigen. Komt de vloeistof in aanraking met kleding, dan kan je deze het beste direct wassen in de wasmachine. Bij contact met de huid en/of ogen moet je 10 à 15 minuten grondig spoelen met water en hierna contact opnemen met je huisarts.

Naaldencontainer

Direct na het prikken doe je de spuit in de naaldencontainer. Wanneer de naaldencontainer vol is, lever je deze in bij de apotheek. Gooi de naaldencontainer niet bij het huisafval.

Overig afval

Gooi het overige afval in de normale huisvuilniszak.

Voorraad

Controleer regelmatig de voorraad spuiten. Neem zo nodig contact op met de apotheek, je dokter of MDL-verpleegkundige voor een herhaalrecept.

Prikaccident

Het is mogelijk dat als iemand anders jou prikt zich per ongeluk prikt aan de naald tijdens het prikken of het opruimen van de MITX. Laat in dat geval het wondje goed uitbloeden, door vlak naast de wond te drukken. Dit om eventuele MTX te verwijderen. Spoel het wondje met lauw kraanwater uit. Neem vervolgens contact op met je huisarts of dokter.

Adviezen bij prikangst

Prikken krijgen is natuurlijk nooit leuk, maar soms is het wel erg belangrijk. Het medicijn MTX werkt veel beter als je het via een injectie krijgt.

Hierbij een aantal tips om misschien het prikken wat makkelijker te maken:

- Zorg dat je goed voorbereid bent op de prik. Begrijp waarom je de prik moet krijgen. Een prik doet altijd een beetje pijn, maar gelukkig is het altijd maar voor een moment.
- Als je prikken veel pijn vindt doen, kun je proberen of het minder pijn doet als je de plek van prikken een beetje koud maakt met ijsklontjes. Mocht dit niet genoeg helpen, dan kun je vragen om een verdovende crème (EMLA) aan je dokter of MDL-verpleegkundige.
- De prik doet dan geen pijn meer, maar je voelt nog wel het inspuiten van het medicijn.
- Probeer tijdens het prikken om aan iets anders te denken. Denk bijvoorbeeld aan wat je het allerliefste voor je verjaardag wilt hebben of wat je graag wilt gaan doen als je vakantie hebt. Je zult merken dat het prikken dan veel sneller gaat.

Tot slot

Als je na het lezen van deze instructiefolder nog vragen hebt, neem dan contact op met je dokter of MDL- verpleegkundige. Er bestaat tevens een folder over het medicijn MTX. Hierin staat bijvoorbeeld beschreven hoe het medicijn werkt en wat de meest voorkomende bijwerkingen zijn. Mocht je deze willen hebben vraag dit aan je dokter of MDL- verpleegkundige

Medicatieoverzicht

Datum	Tijd	Dosering	Prikplaats

Wat vindt u van deze patiënteninformatie?

Wij horen graag uw mening over deze folder. Wilt u na het lezen enkele vragen beantwoorden? U vindt de vragen via deze link: <https://folders.hagaziekenhuis.nl/2228>. Dank u wel.

Spreekt u geen of slecht Nederlands?

De informatie in deze folder is belangrijk voor u. Als u moeite heeft met de Nederlandse taal, zorg dan dat u deze folder samen met iemand leest die de informatie voor u vertaalt of uitlegt.

Do you speak Dutch poorly or not at all?

This brochure contains information that is important for you. If you have difficulty understanding Dutch, please read this brochure with someone who can translate or explain the information to you.

Czy Państwa znajomość języka niderlandzkiego jest żadna lub słaba?

Informacje zawarte w tym folderze są ważne dla Państwa. Jeśli język niderlandzki sprawia Państwu trudność, postarajcie się przeczytać informacje zawarte w tym folderze z kimś, kto może Państwu je przetłumaczyć lub objaśnić.

Hollandaca dilini hiç konuşamıyor musunuz veya kötü mü konuşuyorsunuz?

Bu broşürdeki bilgi sizin için önemlidir. Hollandaca dilinde zorlanıyorsanız, bu broşürü, size tercüme edecek ya da açıklayacak biriyle birlikte okuyun.

إذا كنتم لا تتحدثون اللغة الهولندية أو تتحدثونها بشكل سيء إن المعلومات الموجودة في هذا المنشور مهمة بالنسبة لكم. إذا كانت لديكم صعوبة في اللغة الهولندية، فاحرصوا عندئذ على قراءة هذا المنشور مع شخص يترجم المعلومات أو يشرحها لكم.

179912052023